

21. 10. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novinky z oblasti české a evropské regulace finančních institucí za měsíc září 2022

Přinášíme Vám pravidelné aktuality z oblasti české a evropské regulace finančních institucí za měsíc září. Rádi bychom zejména upozornili na regulatorní technické standardy k nařízení SFDR ohledně expozic finančních produktů na investice do fosilních paliv a jaderné energie a s tím související výkaznictví, na zprávu z pera ESMY o pilotním režimu pro tržní infrastruktury založené na DLT a v neposlední řadě na praktické pokyny k MiFID II ohledně vyhodnocování požadavků vhodnosti v rámci investičního poradenství a správy portfolií. Aktuality jako obvykle dělíme podle příslušných regulovaných sektorů. I nadále též pokračujeme s tematickými novinkami souvisejícími s ruskou invazí na Ukrajinu a aktualizací situace okolo úpadku Sberbank.

Novinky související s ruskou invazí na Ukrajinu

Evropská unie v současné době připravuje již osmý balíček sankcí vůči Rusku v souvislosti s probíhající válkou na Ukrajině, kterým EU reaguje, mimo jiné, na vyhlášení neuznaných referend o anexi některých částí Ukrajiny k Rusku. Podrobnější informace o balíčku sankcí včetně balíčku samotného budou představeny během října. Rada EU pod taktovkou českého předsednictví současně rozhodla o prodloužení doby trvání sankcí namířených proti osobám a jiným subjektům o dalších šest měsíců, tedy do 15/03/2023.

Situaci na Ukrajině dále monitoruje také ESMA, která připravila již druhou [zprávu](#) o trendech, rizicích a zranitelnosti (TRV) za rok 2022, v rámci které blíže analyzuje dopad probíhající války na finanční trhy dále umocněný i vysokou inflací. Riziko nákazy a operační riziko jsou nyní považována za velmi vysoká, stejně jako riziko likvidity a riziko tržní. Úvěrové riziko zůstává taktéž na vysokém stupni s tím, že se dále očekává jeho nárůst. Rizika na trzích cenných papírů a v segmentu správy aktiv zůstávají taktéž velmi vysoká. Celková úroveň rizik pro činnost ESMY pak zůstává v současnosti na nejvyšším možném stupni.

Pád Sberbank CZ

Již v minulém newsletteru jsme Vás informovali o nařízení jednání k přezkoumání přihlášených pohledávek a následné schůzi věřitelů k 06/10/2022 (v době redakční závěrky tohoto newsletteru příslušná jednání již pravděpodobně proběhnou, o jejich výsledcích Vás budeme informovat v říjnovém vydání). V souvislosti s tím nařídil Městský soud v Praze insolvenční správkyň JUDr. Lužové, aby poskytla soudu seznam přihlášených pohledávek, který byl následně dne 16/09/2022 zveřejněn v insolvenčním rejstříku. Rádi bychom upozornili, že příslušný seznam není kompletní a pokud se Vaše pohledávky na seznamu neobjeví, měly by být dodatečně zveřejněny v dalším seznamu, který Městský soud nařídil insolvenční správkyňi doplnit k seznamu původnímu.

Insolvenční správkyň dále zaslala 44 licencovaným bankám nabídku k prodeji portfolia Sberbank CZ. V případě zájmu mají příslušné banky podat nabídky, které budou následně posouzeny věřitelským výborem.

Regulace s působností napříč sektory

- 30/09: ESAs – Návrh regulatorních technických standardů (RTS) ke zveřejňování informací o finančních produktech s expozicí na investice do činností souvisejících s fosilními palivy a jadernou energií podle nařízení SFDR – ESAs (ESMA, EBA, EIOPA) zveřejnily finální [zprávu](#) k návrhu RTS týkajících se zveřejňování informací o finančních produktech s expozicí vůči investicím do činností souvisejících s fosilními palivy a jadernou energií podle nařízení [SFDR](#). Tyto informace mají být poskytovány povinnými osobami v rámci předmluvní dokumentace, na webových stránkách a v pravidelných zprávách. V rámci RTS navrhují ESAs konkrétně:
 1. do šablon finančních produktů dle [nařízení](#) doplnit otázku (s odpovědí ve formě "ano/ne"), zda bude v rámci příslušného finančního produktu investováno do činností souvisejících s fosilními palivy a jadernou energií; v případě kladné odpovědi bude vyžadováno grafické znázornění podílu investic do těchto činností; a
 2. provedení technické revize obsahu výše zmíněného nařízení tak, aby byly odstraněny veškeré nesrovnalosti, které byly zjištěny po publikaci tohoto nařízení.

Kapitálový trh

- 27/09: ESMA – Prohlášení k inflaci a inflačním rizikům v kontextu požadavků směrnice MiFID II na poskytování investičních služeb retailovým klientům a jejich ochranu – ESMA vydala [prohlášení](#) adresované investičním podnikům, ve kterém se zabývá dopadem inflace a souvisejících rizik na požadavky podle směrnice [MiFID II](#), a to zejména v souvislosti s tvorbou a distribucí investičních produktů a poskytováním investičních služeb retailovým zákazníkům. V rámci stanoviska se ESMA zaměřuje především na požadavky na:
 1. poctivé, jasné a neklamavé informace ve smyslu článku 24 odst. 3 MiFID II,
 2. vhodnost dle článku 25 odst. 2, 54 a 55 tamtéž, a
 3. produktové řízení upravené zejména v článcích 16 odst. 3, 24 odst. 2 a dalších.

Prohlášení po investičních podnicích požaduje, aby ve výše uvedených bodech zohlednily zejména potenciální dopady očekávané inflace a z ní plynoucí rizika pro investory (zejména kreditní a tržní rizika) a aby o těchto rizicích investory srozumitelně informovaly.

- 27/09: ESMA – Zpráva o pilotním režimu technologie sdíleného registru (*Distributed Ledger Technology, DLT*) – ESMA zveřejnila [zprávu](#) o pilotním režimu DLT, v rámci které uvádí doporučení ke kompenzačním opatřením ve vztahu ke zpracovávání údajů získaných při výkonu dohledové činnosti a bližší detaily k některým technickým prvkům týkající se zejména pre- a post- obchodní transparentnosti, reportingu, uchovávání údajů či detailům k, mimo jiné, předávání a přijímání pokynů v rámci DLT a prvkům zabezpečení registru. Cílem těchto pokynů je primárně zajistit konzistentní aplikaci pilotního režimu DLT napříč všemi DLT infrastrukturami v rámci EU.

ESMA současně uvádí, že není třeba doplňovat regulační technické standardy (RTS) k požadavkům na transparentnost a hlášení údajů dříve, než bude v březnu 2023 pilotní režim DLT spuštěn. Pro úplnost uvádíme, že pilotní režim DLT je součástí [balíčku](#) právních předpisů

v oblasti digitálních financí (*Digital Finance Package*), představeného v roce 2020 Evropskou komisí s cílem rozvinout a podpořit potenciál digitálních financí.

- 23/09: ESMA - Pokyny ohledně některých aspektů požadavků na posouzení vhodnosti dle MiFID II - ESMA publikovala finální [pokyny](#) ohledně některých aspektů požadavků na posouzení vhodnosti podle směrnice [MiFID II](#), v rámci kterých předkládá změny reagující na novelizaci [nařízení](#) EK 2017/565. Pokyny adresují primárně následující body v souvislosti s vyhodnocováním vhodnosti:
 1. informace pro zákazníky ohledně preferencí týkajících se udržitelnosti, jejichž cílem je pomoci zákazníkům porozumět konceptu udržitelnosti s tím, že povinné osoby budou povinny vysvětlit zákazníkům srozumitelnou formou rozdíly mezi výrobky s prvky udržitelnosti a bez nich;
 2. sběr informací od zákazníků o jejich preferencích týkajících se udržitelnosti v souvislosti s různými typy investičních produktů;
 3. posouzení preferencí týkajících se udržitelnosti a následná identifikace odpovídajících investičních produktů; a
 4. organizační požadavky spočívající zejména v odpovídajících školeních zaměstnanců, mimo jiné, o tématu udržitelnosti.
- 23/09: ESMA - Aktualizace seznamů Q&As - ESMA aktualizovala následující seznamy Q&As:
 1. [Q&As](#) k [nařízení](#) o evropských poskytovatelích služeb skupinového financování pro podniky - aktualizace otázek a odpovědí v sekci 3 (Obecná ustanovení) a v sekci 5 (Ochrana investorů);
 2. [Q&As](#) k nařízení [MAR](#) - přidána otázka č. 5.11 (*Financial guidance and disclosure of inside information*) a č. 5.12 (*Market analysts' expectations and the identification of inside information*);
 3. [Q&As](#) ke komoditním derivátům podle [MiFID II](#) a [MiFIR](#) - aktualizace otázek v sekci 2 (Limity pozic), sekci 3 (Doplňkové činnosti), sekci 4 (Hlášení pozic) a v sekci 6 (Záležitosti související se třetími zeměmi); a
 4. [Q&As](#) ke strukturám trhu podle [MiFID II](#) a [MiFIR](#) - aktualizace otázek v sekci 3 (Přímý elektronický přístup a algoritmické obchodování).

Banky

- 28/09: EBA - Pokyny pro instituce a orgány příslušné pro řešení krize pro podporu hodnocení způsobilosti k řešení krize pro převodní strategie - EBA zveřejnila finální [zprávu](#) k pokynům pro instituce a orgány příslušné pro řešení krize s cílem vylepšit posouzení způsobilosti k řešení krize pro převodní strategie doplňující [pokyny](#) ke způsobilosti k řešení krize. Pokyny jsou zaměřeny především na posuzování proveditelnosti a důvěryhodnosti převodních strategií, přičemž zahrnují i požadavky týkající se implementace převodních nástrojů, pokud jsou tyto považovány za preferované nebo variantní strategie. Pokyny se zaměřují primárně na:

1. identifikaci právnické osoby, oboru podnikání nebo portfolia, které má být v rámci řešení krize převedeno (tzv. převodní perimetr); a
2. podmínky, za kterých může být zmíněný převod uskutečněn.

Instituce a orgány příslušné pro řešení krize by se měly plně řídit pokyny od 01/01/2024.

- 20/09: EBA - Finální návrh regulačních technických standardů (RTS) konkretizujících rozhodné události (triggers) pro postupné splácení sekuritizovaných pozic a požadavky na standardizaci podle čl. 26c odst. 5 nařízení č. [2017/2402](#) (sekuritizační nařízení) - EBA zveřejnila finální [návrh](#) RTS konkretizujících rozhodné události související s minimálními hodnotami rozhodných událostí navázaných na výkonnost pro jednoduché, transparentní a standardizované (STS) rozvahové sekuritizace na bázi postupného splácení (nonsekvenční amortizace). RTS upřesňují, mimo jiné, minimální rozhodné události (triggers) závislé na událostech v minulosti, i ty směřující do budoucnosti, a stanoví kritéria, která musí strany zúčastněné na sekuritizaci splnit, aby mohly stanovit příslušnou úroveň pro rozhodné události. Za tímto účelem v případě rozhodných událostí zakotvených v minulosti by tyto strany měly testovat účinnost rozhodné události i v rámci scénáře rozložení ztrát se zpětným zatížením, a to za současného zohlednění ztráty v průběhu splatnosti transakce v původní podobě.
- 15/09: ČNB - Opatření obecné povahy ke stanovení sazby proticyklické kapitálové rezervy pro Českou republiku č. III/2022 - ČNB vydala [opatření](#) obecné povahy ke stanovení sazby proticyklické kapitálové rezervy pro Českou republiku č. III/2022, ve kterém:
 1. stanovuje sazbu proticyklické kapitálové rezervy pro Českou republiku podle § 12o odst. 3 zákona o bankách a § 8al odst. 3 zákona o spořitelních a úvěrních družstvech ve výši 2,50 % z celkového objemu rizikové expozice podle čl. 92 odst. 3 nařízení [CRR](#); a
 2. ukládá bankám a spořitelním a úvěrním družstvům povinnost používat sazbu podle bodu 1. pro účely výpočtu kombinované kapitálové rezervy od 01/10/2023.

Pojišťovny

- 22/09: EIOPA - Dohledové stanovisko k výlukám u pojistných produktů týkajících se rizik vyplývajících ze systemických událostí - EIOPA vypracovala dohledové [stanovisko](#) k výlukám u pojistných produktů týkajících se rizik vyplývajících ze systemických událostí, jako jsou např. pandemie, přírodní katastrofy či rozsáhlé kybernetické útoky. S rostoucím množstvím systemicky významných událostí se zvyšuje riziko, že pojistné produkty, které je kryjí, se stanou (cenově) nedostupnými nebo tento typ rizik mohou zcela vyloučit. EIOPA se ve stanovisku zabývá především nakládáním s těmito výlukami při tvorbě pojistných produktů, přičemž EIOPA zdůrazňuje, že by měly být brány v potaz zájmy jak stávajících, tak i budoucích pojištěnců. Kromě obecných požadavků na srozumitelnost a relativní jednoduchost smluv EIOPA doporučuje, aby příslušné vnitrostátní orgány sledovaly, zda tvůrci pojistných produktů náležitě posuzují podmínky a rozsah krytí v momentech, kdy se riziko vyplývající ze systemicky významné události stane nepojistitelným nebo není jasné, zda je riziko kryté či nikoliv.
- 22/09: EIOPA - Dohledové stanovisko k řízení neautorizovaných kybernetických expozic - EIOPA vypracovala dohledové [stanovisko](#) k řízení neautorizovaných kybernetických expozic, tedy expozic vůči kybernetickým útokům a jiným obdobným rizikům. EIOPA v rámci stanoviska

cílí, mimo jiné, na sblížení v oblasti dohledu při adresování kybernetických rizik. Stanovisko dále řeší i potřebu top-down strategie a vymezení ochoty podstupovat rizika pojišťovny a zajišťovny, které pojišťují (nebo se chystají pojišťovat) kybernetická rizika. V neposlední řadě se EIOPA zabývá také potenciální potřebou revize smluvních podmínek v souvislosti s těmito riziky. Podniky by se pak měly zaměřit především na případné výluky týkající se války a terorismu, které nemusí vůbec brát v potaz digitální charakter moderní války, což může mít za následek nejasnost a nejistotu ohledně pojistného krytí. Příslušné podniky by současně měly identifikovat a změřit jejich expozici vůči kybernetickým rizikům, na základě čehož pak mohou implementovat příslušné praktiky a řešení k mitigaci těchto problémů.

Mgr. Ondřej Havlíček, LL.M.

Mgr. Matěj Šarapatka, LL.M.

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

[Schönherr Rechtsanwälte GmbH, organizační složka](#)

Jindřišská 937/16
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 996 500

Fax: +420 225 996 555

e-mail: office.czechrepublic@schoenherr.eu

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)

- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)